

RILLEN

(SCHOTTISCHVARIANT)

Rillen är uppenbarligen en variant av den tyska »Rheinländer».

I svenska landsmålsföreningens tidskrift för år 1895, häftet 55, meddelar framlidne häradshövdingen Nils Andersson i Lund, att dansen på skilda orter i Skåne förekommer under namn av »renländaren», »reländaren», »raibläggaren» (repläggaren) och »ringläggaren», samt beskriver den i huvudsaklig överensstämmelse med andra turen i schottisch, dock med tillägg att »på sista fjärdedelsnoten i fjärde och åttonde takterna brukar var karl lyfta sin flicka högt från golvet».

I Toarps-trakten, i Västergötland, förekom samma schottischtur under benämningen »rellen», dansad av skolbarn såsom sångdans till följande ord:

Ett, två, tre, fyra och fem, nu ska vi dan-sa rel-len igen, å den ska' vi ta', för den går så bra, å den ska' vi dan-sa till lju-san da'!

»Rillen», i den form, den här beskrives, är hämtad från Delsbo-trakten. Såväl beskrivning som musik har meddelats av föreningen »Allmogedansens Vänner» i Gävle.

Framlidne nyckelharpspelmannen Jonas Skoglund på Skansen erinrade sig jämväl dansen i denna form

från den tid (1870-talet) då järnvägsbygget pågick mellan Gävle och Uppsala. Musiken var då något annorlunda och sjöngs till orden:

»Rallebuse upp och rallebuse ner,
Och aldrig skall jag säga rallebuse mer».

Dansen, som äger endast en tur, beskrives till sin första hälft överensstämmande med andra turen i schottisch, det vill säga kavaljeren — med höger arm om damens liv och hållande hennes högra hand i egen vänster — vrider sig, förande damen framför sig, först med ett schottischsteg ett fjärdedels varv åt vänster (1) och därefter med ytterligare ett schottischsteg ett halvt varv åt höger (2). I senare hälften av turen framträder däremot olikheten, i det att kavaljeren här släpper sin dams högra hand och därpå — under det han med två fasta, jämna gångsteg vrider sig själv runt ett varv medsols — med den högra armen, som fortfarande hålles om damens liv, lyfter henne ett helt varv omkring sig tillbaka till hennes plats (3), varefter båda med ledig hand i sidan röra sig framåt med två gångsteg (4) för att därpå omtaga turen på nytt (5—8).

RILLEN

Melodin spelas
rätt igenom.